अथ पञ्चमोऽनुवाकः।

(१) चतुर्थे यजमानस्योपस्थानमुक्तं। पञ्चमे होतुरनुशंसनमुच्यते। कल्पः। जघनेनाग्निं प्राङ्मुख उपविश्य सञ्चितोक्थ्येन होतानुशंसति भूर्भुवः स्वरित्यनुवाकेनेति। पाठस्तु। "भूर्भुवः स्वः। ओजो बलम्। ब्रह्म क्षत्रम्। यशो महत्। सत्यं तपो नाम। रूपममृतम्। चक्षुः श्रोत्रम्। मन आयुः। विश्वं यशो महः। समन्तपो हरो भाः। जातवेदा यदि वा पावकोऽसि। वैश्वानरो यदि वा वैद्युतोऽसि। शं प्रजाभ्यो यजमानाय लोकम्। ऊर्ज्जं पुष्टिं ददद्भ्यावहत्स्व"॥१॥ इति। भूरादयो भा इत्येवमन्ताः पदार्था हे अग्ने त्वदधीना इति वाक्यशेषः। 'भूर्भुवः स्वः', इत्येते त्रयो लोकाः। 'ओजः' बलहेतुरष्टमो धातुः। 'बलं' शरीरशक्तिः। 'ब्रह्मक्षत्रे' जातिविशेषौ। 'महद्यशः' महती कीर्त्तिः। 'सत्यं' यथार्थभाषणं, 'तपः' कृच्छ्रचान्द्रायणादि। 'नाम' आचार्योपाध्यायादि। 'रूपं' शरीरगतलावण्यं। 'अमृतं' देवत्वपदं। 'चक्षुश्रोत्रमनआयूंषि', प्रसिद्धानि। 'विश्वं यशः' सर्वा कीर्त्तिः। पूर्व्वमेतल्लोकविषया धनविद्यादिकीर्त्तिरुक्ता, इदानीं तु परलोकविषयानुष्ठानकीर्त्तिरिति विशेषः। 'महः' पूजा। 'समं' सर्व्वत्र साम्यबुद्धिः। 'तपः' सन्तापशक्तिः। 'हरः' शरीरगता दीप्तिः। 'भाः' रश्मिरूपं तेजः। एतत् सर्व्वं त्वदधीनं। तादृशस्त्वं 'यदि', 'जातवेदाः' उत्पन्नजगदभिज्ञः, 'पावकः' प्राणिनां शोधकः, 'असि'। 'यदि वा', 'वैश्वानरः' सर्व्वपुरुषहितः, 'वैद्युतः' विद्युत